

Aktuālais kopsavilkums (uz 13.02.2024.) par plānotajiem pētījumiem 2024.gadā.

1. Plānoto pētījumu meklēšana datubāzē.

Plānoto pētījumu sarakstu un īsu to tematisko izklāstu var aplūkot datubāzes sadaļā “**Pētījumu un publikāciju datubāze**”, atlasot filtrā “**Pētījuma statuss**” norādi “**Plānots**”, kā arī filtrā “**Nodošanas / plānotās nodošanas datums**”, norādot interesējošo periodu.

Lai iepazītos **ar noteiktas iestādes** plānotajiem vai nodotajiem pētījumiem, ir jāveic attiecīgās iestādes izvēle datubāzes filtrā “**Pētījuma pasūtītājs**”.

Detalizētāka pētījumu atlase ir iespējama veicot darbības filtrus: “**Politikas joma**” un “**Pētījuma klasifikācija**”.

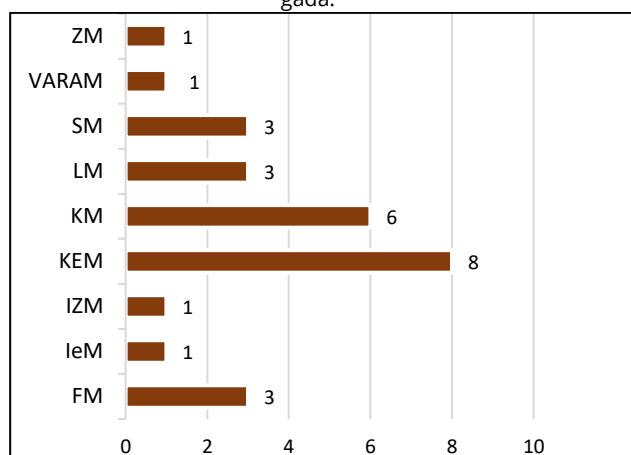
2. Par 2024. gadā veiktajiem plānoto pētījumu ierakstiem (datu apkopojums veikts 13.02.2024.).

1. att. Nozaru ministriju plānoto pētījumu skaits 2024. gadā.

2024. gadā **36** publiskas personas Pētījumu un publikāciju datubāzē ir reģistrējušas **103 plānotos pētījumus, kas aptver 43 politikas jomas.**

Savukārt [nozaru ministriju griezumā](#) plānotos pētījumus datubāzē ir reģistrējušas **9 nozaru ministrijas ar 27 plānoto pētījumu ierakstiem** (skatīt 1.attēlu), aptverot 15 politikas jomas.

Pārējie plānoto pētījumu ieraksti ir reģistrēti no pašvaldību, kapitālsabiedrību, padotības vai pārraudzības iestāžu autorizētajiem lietotājiem.

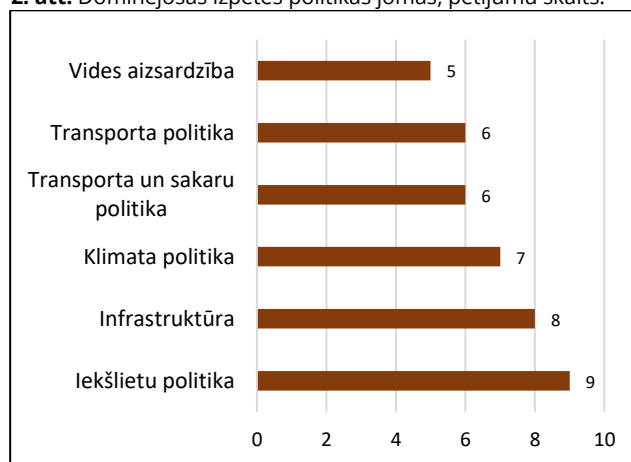

2.1. Plānoto pētījumu politiku jomas.

2024. gadā nozaru ministriju plānoto pētījumu ieraksti un tematika dominējoši aptver **iekšlietu, infrastruktūras un klimata politikas jomas** (skatīt 2. attēlu).

Jānorāda gan, ka līdz 2024. gada februārim nozaru ministrijas un citas publiskās personas vēl nav reģistrējušas visu plānoto pētījumu ierakstus datubāzē, kas sasaistīts ar plānoto pētījumu tēmu apstiprināšanu iestādēs, kā arī 2023. gadā uzsākto jauno kārtību, kas nosaka, ka publiskas personas autorizētais lietotājs pats veic informācijas par pētījumiem reģistrēšanu datubāzē.

2. att. Dominējošās izpētes politikas jomas, pētījumu skaits.

2.2. Plānoto pētījumu klasifikācija.

Pētījuma tālāko izmantošanu un tā nozīmīguma mērogu raksturo pētījuma klasifikācija.

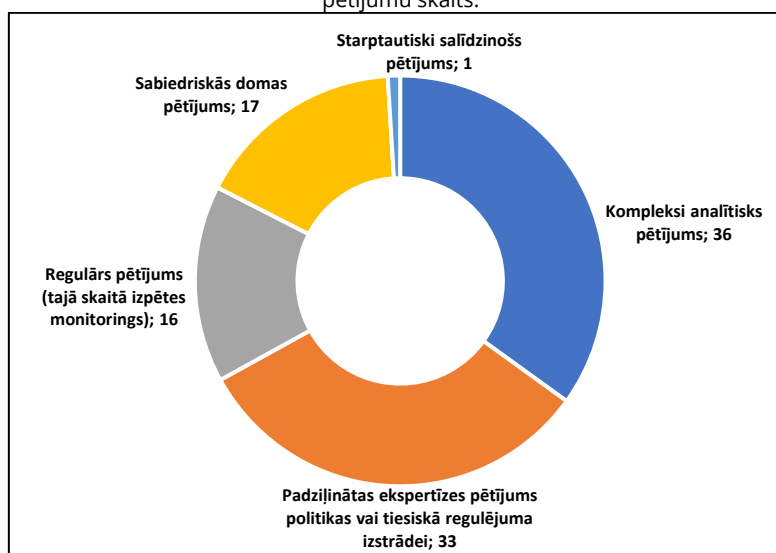
Pētījumu iespējamās formas atbilstoši [MK noteikumu kārtībai par pētījumu pasūtīšanu](#) ir iedalāmas piecos **tematiskos dizainos jeb klasifikācijās**:

- 1) kompleksi analītisks pētījums,
- 2) padziļinātas ekspertīzes pētījums politikas vai tiesiskā regulējuma izstrādei,
- 3) regulārs pētījums (tajā skaitā izpētes monitorings),
- 4) sabiedriskās domas pētījums,
- 5) starptautiski salīdzinošs pētījums.

Līdzšinējā praksē par datiem, kas sniegti datubāzes pētījumu anotācijās, liecina, ka **politikas plānošanā** un izstrādē vairāk tiek izmantoti **kompleksi analītiskie pētījumi** un **pētījumi politikas vai tiesiskā regulējuma izstrādei**.

Vērtējot 2024. gadā publisko personu plānoto pētījumu sadalījumu pa [pētījumu klasifikācijas veidiem](#), novērojams, ka to izpētes fokuss ir vērsts uz **kompleksi analītiskajiem pētījumiem** – 36 plānotie pētījumi un **pētījumiem politikas vai tiesiskā regulējuma izstrādei** – 33 plānotie pētījumi (skatīt 3. attēlu).

3. att. Plānoto pētījumu iedalījums pa pētījumu klasifikācijas veidiem, pētījumu skaits.

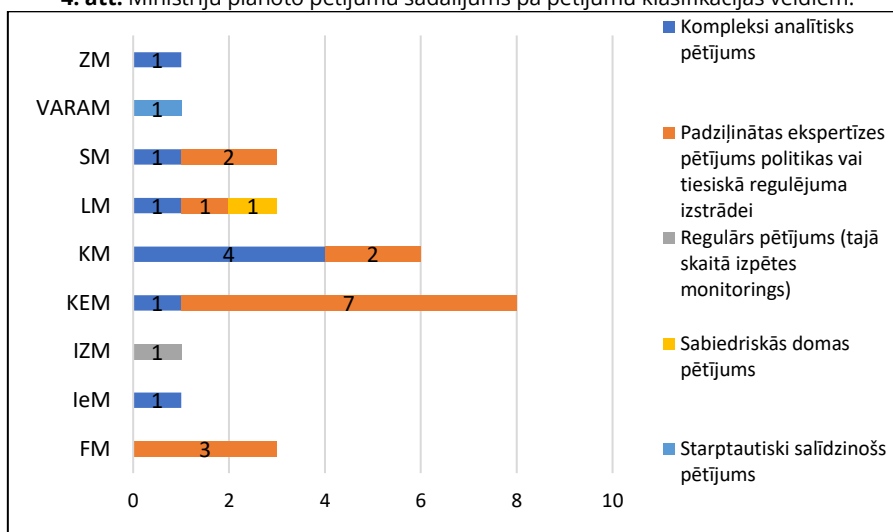

Tāpat arī nozaru ministriju plānoto pētījumu izpētes fokuss ir vērsts uz kompleksi analītiskajiem pētījumiem un pētījumiem politikas izstrādei. Skaitliski lielākais īpatsvars klasifikācijas veidā pētījumiem par politikas izstrādi ir **plānots klimata politikas jomā** (6 plānotie pētījumi), savukārt kompleksi analītisko pētījumu ietvaros plānotā **kultūras politikas izpēte** (3 plānotie pētījumi).

Ņemot vērā, ka **detalizēta metadatu analīze par pētījumu plānošanu un nodošanu**, uzlabojot IT datubāzes funkcionalitāti, **ir uzsākta vien 2023.gadā**, jau šobrīd ir iespēja novērtēt nozaru ministriju plānoto pētījumu sadalījumu pa pētījumu klasifikācijas veidiem (skatīt 4. attēlā) un, ja nepieciešams, saziņā ar pētījuma pasūtītāju, **sadarboties un sniegt informāciju par horizontālu politiku izpētes iespējām**.

Tāpat datubāzē ir iespējams iepazīties ar katra plānotā pētījuma mērķi, uzdevumiem un plānotajiem rezultātiem.

4. att. Ministriju plānoto pētījumu sadalījums pa pētījumu klasifikācijas veidiem.

2024. gadā **pētījumi, kas atbilst politikas vai tiesiskā regulējuma izstrādei, vairākumā ir plānoti par klimata politikas tematiku** - [Klimata un enerģētikas ministrijā](#) plānoti pētījumi (skatīt 4. attēlu), kas aptver arī ilgtspējīga finansējuma analīzi, piemēram:

- ✓ “Zaļā budžeta” ietvara izstrāde un ieteikumu sagatavošana tā ieviešanai valsts budžeta plānošanas un izpildes procesā;
- ✓ Pētījums par ilgtspējīga finansējuma piesaistes iespējām Latvijā.

Savukārt **kompleksi analītisko pētījumu** tvērumā dominē [Kultūras ministrijas plānotie pētījumi](#) kultūras politikas un pilsoniskās sabiedrības jomā par šādu tematiku:

- ✓ Kultūras un zinātnes patēriņa un līdzdalības ietekmes pētījums;
- ✓ Sabiedrības integrācijas politikas pētījums, izvērtējums un juridiskā ekspertīze;
- ✓ Pētījums „Par PVN piemērošanas ietekmi kultūras nozarē”;
- ✓ Pētījums par kultūras infrastruktūras un pakalpojumu piekļūstamību Latvijā.

2.3. Izaicinājumi.

Datos balstītas politikas plānošanā loma ir ne tikai pētījumu pasūtīšanai un veikšanai par noteiktas tematikas izpēti (formāla pieeja ES fondu programmu novērtēšanā); kritiski svarīgi ir izvērtēt un identificēt arī saistīto (sociālā / ekonomiskā / vides) dimensiju riskus un datus, kas tiks izmantoti jaunas politikas rezultātu un uzdevumu definēšanā.

Pētījuma tehniskā specifikācija ir jūsu noteiktās kārtības un pētījuma kvalitātes mēraukla. Savukārt pētījuma plānošanas stadijā **sadarbība ar citām pusēm par riskiem un analizējamiem datiem ir pārnazarisku un līdzsvarotu politiku izstrādes labas prakses sastāvdaļa.**

Pētījumu plānošana un citu pušu iesaiste pētījuma tehniskās specifikācijas (TS) izstrādē ir **sistēmas reformas jautājums**, lai pētījuma nodevumā tiktu iegūti kvalitatīvi dati un analītika par jaunas vai spēkā esošas rīcībpolitikas izmaiņām noteiktu, valstij nozīmīgu attīstības **politikas rezultātu un uzdevumu** noteikšanu un sasniegšanu **izmērāma (definēta) budžeta ietvaros.**

Pētījumu plānošanas un izstrādes gaitā prevalējoši vājais punkts ir institūciju analītiskās sadarbības kultūra un padotības un pārraudzības iestāžu sadarbības tradīcijas, kā arī pētījumu rezultātu

nenoteiktība rīcībpolitiku izmantošanā, kas līdz šim robežojas ar atsaucēm politikas plānošanas dokumentu kopsavilkumos, bet netiek datos pamatoti izmantoti izsvērtu politikas uzdevumu definēšanā.

Turklāt, lai pētījuma gaitā iegūtie rezultāti būtu izmantojami arī citu pušu attīstības vai nozaru politikas plānošanā, kā arī rosinātu domāšanu par jaunu pētījumu fokusa nepieciešamību, būtiski ir iniciēt nodoto pētījumu komunikācijas kultūru – reprezentatīvu par pētījumā sasniegtajiem rezultātiem attālināto sanāksmju iniciēšanu un norisi, tā informējot par jaunāko informāciju un datiem noteiktas tematikas analīzē, kā arī identificējot politiku polarizāciju, kas nav atstājama bez ievēribas nākotnē.

2.4. SECINĀJUMI.

Datubāzē ir iesniegta informācija par 103 plānoto pētījumu nodevumiem uz 13.02.2024.

Publiskām personām ir izveidota platforma informācijas apmaiņai par plānotajiem pētījumiem, to mērķiem, uzdevumiem un plānotajiem sasniedzamajiem rezultātiem, un sadarbībai par plānoto pētījumu TS definēšanu, sazinoties ar plānotā pētījuma ierakstā norādīto kontaktpersonu.

Informācijas par plānotajiem pētījumiem precizēšana ir iespējama jebkurā laikā.

PPDB lietotāju puses ir sniegušas priekšlikums par politikas jomu konsolidēšanu, lai mērķētāk atrastu nepieciešamo informāciju par pētījumiem.